

RIGSGOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 3. marts 2008

J.nr.: 323-0001

Indberetning februar 2008

Politiske forhold.

Landsmøde i partiet Siumut.

Jeg oplyste i min indberetning for januar 2008 bl.a., at Landsstyreformand Hans Enoksen ved urafstemning blev genvalgt som formand for partiet Siumut. Fra et efterfølgende landsmøde i partiet kan det bl.a. oplyses, at kommunalbestyrelsesmedlem i Nuuk og landstingsmedlem Doris Jakobsen er valgt som 1. næstformand og borgmester i Narsaq Kista P. Isaksen er valgt som 2. næstformand i partiets hovedbestyrelse. Landstingsmedlem Jonathan Motzfeldt trådte ud af hovedbestyrelsen med en bemærkning om, at "- jeg tror jeg har aftjent min værnepligt i hovedbestyrelsen - nu vil jeg koncentrere mig om min, til tider vanskelige, post i landstinget."

Det fremgår endvidere fra landsmødet, at Siumut ønsker yderligere grønlandisering ved øgede krav om ansættelse af grønlandsktalende chefer i hjemmestyreejede selskaber samt på ledende poster i Grønlands Hjemmestyre. De delegerede ved landsmødet støttede et forslag om at arbejde for at opnå enten en fri associeringsaftale eller fuld selvstændighed i 2016. Ifølge www.sermitsiaq.gl advarede Hans Enoksen mod at sætte en for stram tidsplan for indførelse af selvstændighed: "- Vi må gøre arbejdet med indførelse af selvstyre færdigt, før vi kaster os ud i selvstændighed og fastlæggelse af årstal. Vi kan risikere at møde store forhindringer hos vore samarbejdspartnere, hvis vi går for hastigt frem."

Erhverv og Økonomi.

Nationalregnskab 2006.

Grønlands Statistik har den 8. februar 2008 offentliggjort Grønlands nationalregnskab for 2006¹. Det oplyses i publikationen bl.a., at den økonomiske vækst i Grønland fortsatte i 2006, hvor den samlede produktion (Bruttonationalproduktet) steg med 2,6 pct. til ca. 10,5 mia. kr. Væksten skyldtes bl.a. det offentlige øgede udgifter til investering og forbrug.

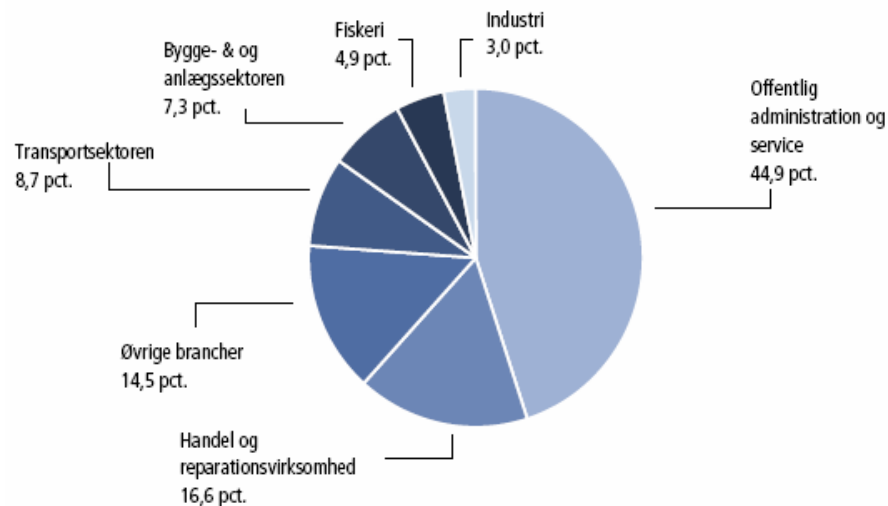
Den disponible bruttonationalindkomst udgjorde i 2006 ca. 249.000 kr. pr. indbygger. Til sammenligning udgjorde den disponible bruttonationalindkomst pr. indbygger godt 300.000 kr. i Danmark i 2006. Grønlands Statistik oplyser i tilknytning til dette, at der ved sammenligning af indkomster på tværs af lande skal korrigeres for forskelle i prisniveauer. Der findes ikke aktuelle sammenligninger af leveomkostningerne imellem Danmark og Grønland. Den seneste købekraftundersøgelse stammer fra 1994. Den viste at prisniveauet er mellem 20 og 25 pct. højere i Grønland end i Danmark, hvilket er med til at øge spændet med omkring 60.000 kr.

Beskæftigelse i 2005.

I publikationen *Beskæftigelsen 2005*, som udkom den 25. februar 2008, oplyser Grønlands Statistik at beskæftigelsen i Grønland steg med 2,3 pct. fra 2004 til 2005. Den største stigning er sket indenfor *Offentlig administration og service*, hvor beskæftigelsen er steget med 5,1 pct. Det største fald kan findes i hovedbranchen *Handel og reparationsvirksomhed*, hvor beskæftigelsen er faldet med 2 pct.

Den samlede beskæftigelse i Grønland, som for 2005 er opgjort til 28.661 årsværk, fordeler sig således på de forskellige hovedbrancher:

Beskæftigelsen i 2005 for lønmodtagere, fordelt på hovedbrancher

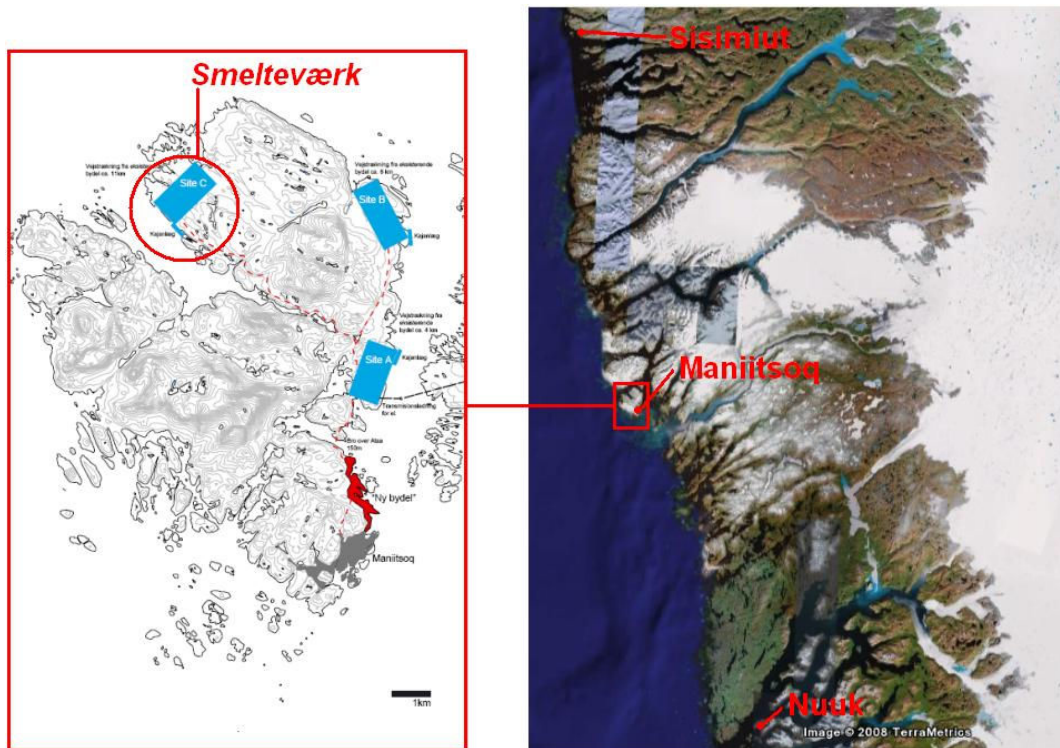

¹ Den samlede publikation kan ses på Grønlands Statistiks hjemmeside på adressen: <http://www.statgreen.gl/dk/publ/natregn/07-1nat.pdf>.

Etablering af aluminiumsmelteværk ved Maniitsoq.

Jeg har i tidligere indberetninger, senest min indberetning for november 2007, omtalt bestræbelserne for etablering af et aluminiumsmelteværk i Grønland, baseret på ikke udnyttede vandkraftressourcer. Der er fortsat ikke taget stilling til projektet, men landsstyret bekendtgjorde den 21. februar 2008, at landsstyret vil indstille til landstinget under den kommende forårssamling at aluminiumsmelteværket i givet fald placeres ved byen Maniitsoq i det centrale Vestgrønland. Den ønskede placering er begrundet i projektøkonomiske og geografiske forhold.

Forslaget til placering er som vist på den nordvestlige del af Maniitsoq-øen:

Der skønnes et arbejdskraftbehov til værket på 425 ansatte samt 300-400 ansatte i tilknyttede aktiviteter. I anlægsfasen skønnes der et behov for arbejdskraft, som vil toppe på niveauet 5.500.

Landsstyret har endvidere oplyst, at landsstyret over for landstinget vil indstille at man i det videre arbejde med projektet vil stille efter en partnerskabsmodel med producenten Alcoa, hvor hjemmestyret og Alcoa i fællesskab ejer både vandkraftværker, transmissionsledninger og selve smelteværket.

En kapacitetsanalyse af de økonomiske konsekvenser af etablering af aluminiumsindustri i Grønland² angiver, at projektet skønnes at indebære investeringer på niveauet 2,7 mia.

² Analysen og andre rapporter vedr. projektet kan hentes på hjemmesiden www.aluminium.gl på adressen http://www.aluminium.gl/content/dk/dokumentsamling/analyser_2007-2008.

USD, svarende til 14 mia. kr., til smelteværk, vandkraftværker og tilhørende infrastruktur. Hertil kommer investeringer i opførelse af en ny bydel med omkring 450 boliger samt offentlig infrastruktur og offentlige institutioner til at servicere indbyggerne i den nye bydel.

Hvis det videre arbejde med projektet forløber efter planen, vil aluminiumsproduktionen kunne påbegyndes i slutningen af 2014.

Grønlandsbankens resultat for 2007.

Grønlandsbanken offentliggjorde den 13. februar 2008 bankens årsrapport for 2007. I årsrapporten oplyser Grønlandsbanken, at regnskabet for 2007 viser en stigning i basisindtjeningen med 23,6 pct. i forhold til året før. Resultatet før skat er på niveauet 110 mio. kr., svarende til en forrentning af egenkapitalen med 17,3 %.

Årsrapporten angiver bl.a. en stigning i nettorenteindtægterne samt stigende gebyr- og provisionsindtægter som baggrund for resultatfremgangen. De stigende indtægter henføres til stigende udlånsvirksomhed i Grønland, til både erhvervsliv og private kunder.

Seminar om fangererhvervet.

Landsstyret afholdt i dagene 18. - 22. februar 2008 et seminar i Nuuk om fangererhvervet, under overskriften *Bæredygtig forvaltning af vores levende ressourcer*. Seminaret havde ca. 75 deltagere. Under seminaret nævnte Landsstyremedlem for Fiskeri, fangst og Landbrug Finn Karlsen bl.a., at der forventes et stigende behov for arbejdskraft i mineraludvindingen og efterlyste om de deltagende repræsentanter fra fangererhvervet vil være villige til at skifte erhverv til råstofsektoren.

Ifølge Grønlands Hjemmestyre var det klart og tydeligt på fangerseminaret, at fangere ikke har lyst eller vilje til at begynde i andre erhvervsområder. Formand for Fisker- og Fangersammenslutningen KNAPK Peter Olsen udtalte, at "...vi tror fuldt ud på vores fremtid som fiskere og fangere, og vi støtter derfor ikke ideen om 700 fiskere og fangeres mulige overgang til råstof erhvervet."

Andet.

Midlertidigt stop for handel med produkter af isbjørn fra Grønland til Danmark.

Skov- og Naturstyrelsen indførte i februar 2008 et midlertidigt stop for udstedelse af CITES importtilladelser omfattende enheder af isbjørn fra Grønland³. Endvidere har Grønlands Landsstyre den 21. februar 2008 besluttet at stoppe midlertidigt for udstedelse af eksporttilladelser vedr. isbjørneprodukter, med virkning fra den 1. april 2008.

³ Skov- og Naturstyrelsens meddelelse kan i sin helhed ses på adressen http://www.skovognatur.dk/Natur/Arter/Aftaler/Cites/Stop_import_Isbjorn.htm.

Heri fremgår tillige, under hvilke betingelser der fortsat vil kunne importeres produkter af isbjørn til Danmark.

Hjemmestyret oplyser, at afgørelsen er truffet i relation til Grønlands internationale forpligtelser i henhold til Washington-konventionen/CITES, hvor Grønlands Naturinstitut *Pinngortitaleriffik* som Grønlands Videnskabsråd i relation til CITES har erklæret, at "...da de nuværende fangster fra alle bestande, herunder den kombinerede grønlandske og canadiske fangst ikke kan påstås at være bæredygtige, og der ikke findes noget handelssystem, som kan være med til at skelne mellem isbjørneprodukters oprindelse, kan det ikke konkluderes, at den nuværende eksport af isbjørneprodukter fra Grønland ikke har en skadevirkning". Landsstyrets beslutning er truffet på baggrund af denne såkaldte bæredygtighedserklæring fra *Pinngortitaleriffik*.

Pinngortitaleriffik oplyser, at visse bestande i havområderne mellem Grønland og Canada er udsat for en for stor fangst fra både grønlandsk og canadisk side samt at det ikke vides, hvor stor bestanden er i Østgrønland, da denne endnu ikke har været optalt.

Hjemmestyret oplyser, at Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug arbejder for at indgå en fælles forvaltningsaftale med Canada/Nunavut, der skal sikre en bæredygtig udnyttelse af delte bestande.

Årsfest i Grønlands Universitet *Ilisimatusarfik*.

Ilisimatusarfik holdt sin traditionelle årsfest den 29. februar 2008. I forbindelse med en reform af de videregående uddannelser samt etablering af universitetsparken *Ilimmarfik* er *Ilisimatusarfik* med virkning fra den 1. januar 2008 udvidet til at have tilknyttet en række professionsuddannelser, ved siden af de traditionelle uddannelser på universitetet:

- Læreruddannelsen
- Master- og kandidatuddannelser i uddannelsesvidenskab, som overbygning til uddannelsen til folkeskolelærer
- Socialrådgiveruddannelsen
- Sygeplejestudiet
- Journalistuddannelsen

Grønlands nye universitetspark *Ilimmarfik*.

Fg. rektor Aage Rydstrøm-Poulsen overrakte eksamensbeviser til 2 kandidater og 14 bachelorer inden for de traditionelle fag på Ilisimatusarfik (administration, kultur- og samfundshistorie, teologi samt sprog, litteratur og medier). Endvidere blev der overrakt 14 eksamensbeviser til master- og kandidatuddannede ved det nye institut for uddannelsesvidenskab.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller